

Dosarul nr. 3ra-1166/18

Prima instanță: Judecătoria Chișinău sediul Buiucani (jud. C. Valah)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Panov, M. Anton, V. Cotorobai)

DECIZIE

17 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Oleg Sternioală
Iurie Bejenaru
Nicolae Craiu
Dumitru Visternicean
Ala Cobăneanu

examinând recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Inima Codrului”

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Inima Codrului” împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal cu privire la constatarea încălcării drepturilor și obligarea înregistrării în calitate de operator

împotriva deciziei din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Inima Codrului”, casată integral hotărârea din 2 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani și pronunțată o nouă hotărâre sub formă de încheiere, prin care cererea de chemare în judecată a fost scoasă de pe rol

constată:

La 1 februarie 2018, SRL „Inima Codrului” a depus cerere de chemare în judecată împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal cu privire la constatarea încălcării drepturilor și obligarea înregistrării în calitate de operator în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal.

În motivarea acțiunii a invocat că la 28 noiembrie 2017, administratorul SRL „Inima Codrului” Gheorghe Străisteanu a expediat o notificare la Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal în care a indicat că la 28 noiembrie 2017 a recepționat decizia Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal nr. 214 din 17 noiembrie 2017, prin care a fost obligat să depună o notificare privind prelucrarea datelor cu caracter personal prin

intermediul sistemului de supraveghere video instalate pe teritoriul „Terasei de Vară”, „Centrul de Agrement” din parcul „La Izvor” din mun. Chișinău str. Calea Ieșilor și pe perimetrul Cantinei din incinta Preturii sect. Buiucani din mun. Chișinău str. Mihai Viteazul 2, care aparțin SRL „Inima Codrului”.

Având în vedere prevederile art. 23 din Legea nr. 133 din 8 iulie 2011, a reiterat că prin notificarea expediată la 28 noiembrie 2017, a adus la cunoștință Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal că pe teritoriul „Terasei de Vară”, „Centrul de Agrement” din parcul „La Izvor” din mun. Chișinău str. Calea Ieșilor sunt instalate 4 camere de supraveghere video, iar pe perimetru și în incinta Cantinei din Pretura sect. Buiucani din mun. Chișinău str. Mihai Viteazul 2 sunt instalate 7 camere de supraveghere video, dar nu a primit niciun răspuns.

Ca urmare, la 2 ianuarie 2018, a expediat în adresa Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal o cerere prealabilă prin care a solicitat admiterea și înregistrarea SRL „Inima Codrului” în calitate de operator în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal.

Astfel, la 30 ianuarie 2018, a primit o scrisoare prin care administrația CNPDPCP a refuzat să admită notificarea, indicându-i să acceseze o pagină electronică cu un program întocmit de pârât. Programul dat este imposibil de activat și de perfectat documentele după bunul lor plac.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 20, 23, 24, 25 din Legea nr. 133 din 8 iulie 2011, pct. 4, 5, 6 din Regulamentul Registrului de evidență al operatorilor de date cu caracter personal aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 296 din 15 mai 2012, art. 4, 16 din Legea cu privire la petiționare, art. 1, 2, 14, 16, 24, 26 din Legea contenciosului administrativ, art. 4, 5 CPC.

A solicitat admiterea acțiunii, constatarea încălcării dreptului SRL „Inima Codrului” la petiționare, la înregistrarea în calitate de operator în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal și obligarea Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal să înregistreze SRL „Inima Codrului” în calitate de operator în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal.

Prin hotărârea din 2 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani, a fost respinsă acțiunea ca nefondată.

Prin decizia din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de SRL „Inima Codrului”, casată integral hotărârea primei instanțe și pronunțată o nouă hotărâre sub formă de încheiere, prin care cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Inima Codrului” a fost scoasă de pe rol din motivul nerespectării căii prelabile de soluționare extrajudiciară, obligatorie a litigiului, prevăzută de lege.

La 17 iulie 2018, prin intermediul Oficiului Poștal, SRL „Inima Codrului” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii primei instanțe și a deciziei instanței de apel, cu rejudecarea cauzei în instanța de apel în alt complet de judecată.

În motivarea recursului a invocat dezacordul cu hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel, considerând că au fost emise contrar prevederilor din legislația națională și internațională.

Având în vedere prevederile art. 24 din Legea contenciosului administrativ, a menționat că în cazul dat, sarcina probațiunii îi revenea pârâtului Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal, însă din lipsa reprezentantului acestuia la ședința de judecată nu au fost prezentate probele, documentele prezentate de SRL „Inima Codrului” la CNPPDCP.

A relatat că prima instanță, în cadrul examinării cauzei într-o singură ședință preliminară, nu a solicitat niciun document suplimentar la cele prezentate de SRL „Inima Codrului”, iar ulterior a respins cererea de chemare în judecată precum că nu au fost prezentate documentele recepționate de Centru Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal.

A menționat că sunt eronate concluziile instanței de apel din decizia contestată precum că SRL „Inima Codrului” nu a respectat procedura prealabilă, cererea prealabilă fiind semnată și expediată de Gheorghe Străisteanu în calitate sa de persoană fizică și nu ca reprezentant al SRL „Inima Codrului”, or, la materialele dosarului este anexat extrasul din Registrul de stat care confirmă că Gheorghe Străisteanu este unicul fondator și administrator al SRL „Inima Codrului”, și astfel, toate cererile, demersurile și alte acte, documente semnate de acesta în care figurează interesele SRL „Inima Codrului”, au putere juridică pentru ultima.

A mai invocat că și răspunsul întocmit la cererea prealabilă de Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal este către SRL „Inima Codrului”.

A evidențiat că hotărârea primei instanțe și decizia instanței de apel nu corespund cerințelor prevăzute de art. 241 alin. (5) CPC.

Astfel, instanțele de judecată ierarhic inferioare nu au aplicat legea care trebuia să fie aplicată și au interpretat în mod eronat legea.

Totodată, prima instanță și instanța de apel la emiterea actelor judecătorești contestate au aplicat în mod eronat normele de drept material și procedural.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Astfel, se constată că recurenta s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 17 iulie 2018 împotriva deciziei din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău în termenul legal.

În conformitate cu art. 444 CPC, recursul se examinează fără înștiințarea participanților la proces.

Studiind materialele dosarului, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi admis din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c) CPC, instanța, după ce judecă recursul, este în drept să admită recursul, să caseze integral decizia instanței de

apel și să trimită cauza spre judecare în instanța de apel o singură dată dacă eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

După cum denotă actele cauzei, SRL „Inima Codrului” înaintând acțiunea în judecată împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a solicitat constatarea încălcării dreptului SRL „Inima Codrului” la petiționare, la înregistrarea în calitate de operator în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal și obligarea Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal să înregistreze SRL „Inima Codrului” în calitate de operator în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal.

Fiind investită cu judecarea pricinii în cauză prima instanță a ajuns la concluzia netemeinicii acțiunii și a respins-o ca fiind nefondată.

Judecând apelul declarat de SRL „Inima Codrului”, instanța de apel a casat integral hotărârea din 2 aprilie 2018 a Judecătoriei Chișinău sediul Buiucani și a pronunțat o nouă hotărâre sub formă de încheiere, prin care cererea de chemare în judecată înaintată de SRL „Inima Codrului” a fost scoasă de pe rol din motivul nerespectării căii prelabile de soluționare extrajudiciară, obligatorie a litigiului, prevăzută de lege.

Instanța de recurs, analizând materialele dosarului în coraport cu normele juridice ce guvernează raportul juridic litigios ajunge la concluzia că instanța de apel neîntemeiat a dispus scoaterea de pe rol a acțiunii înaintate de SRL „Inima Codrului” împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal din motivul nerespectării căii prelabile de soluționare extrajudiciară, obligatorie a litigiului, prevăzută de lege.

În susținerea opiniei enunțate, se vor reține prevederile art. 14 din Legea contenciosului administrativ, potrivit căroră persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ va solicita, printr-o cerere prelabilă, autorității publice emitente, în termen de 30 de zile de la data comunicării actului, revocarea, în tot sau în parte, a acestuia, în cazul în care legea nu dispune altfel.

Conform art. 16 alin. (1) din Legea menționată, persoana care se consideră vătămată într-un drept al său, recunoscut de lege, printr-un act administrativ și nu este mulțumită de răspunsul primit la cererea prelabilă sau nu a primit niciun răspuns în termenul prevăzut de lege, este în drept să sesizeze instanța de contencios administrativ competentă pentru anularea, în tot sau în parte a actului respectiv și repararea pagubei cauzate, iar conform alin. (2) al aceluiași articol, acțiunea poate fi înaintată nemijlocit instanței de contencios administrativ în cazurile expres prevăzute de lege și în cazurile în care persoana se consideră vătămată într-un drept al său prin nesoluționarea în termen legal ori prin respingerea cererii prelabile privind recunoașterea dreptului pretins și repararea pagubei cauzate.

Iar, conform art. 19 din Legea contenciosului administrativ, cererea de chemare în instanța de contencios administrativ se depune în scris în condițiile Codului de procedură civilă. Reclamantul va depune, o dată cu cererea de chemare

în instanța de contencios administrativ, copia cererii prealabile cu dovada expedierii sau primirii acesteia de către organul respectiv, actul administrativ contestat ori, după caz, răspunsul autorității publice sau avizul de respingere a cererii prealabile.

Totodată, prevederile art. 53 alin. (1) din Constituția Republicii Moldova, stipulează că persoana vătămată într-un drept al său de o autoritate publică, printr-un act administrativ sau prin nesoluționarea în termenul legal a unei cereri, este îndreptățită să obțină recunoașterea dreptului pretins, anularea actului și repararea pagubei.

Din prevederile legale enunțate rezultă că la exercitarea acțiunii în contencios administrativ, legea specială a instituit, pentru actele administrative unilaterale, individuale sau normative, o procedură administrativă obligatorie (dacă legea nu dispune altfel), prealabilă sesizării instanței.

Această procedură prealabilă a fost concepută ca o cale ce poate oferi persoanei vătămate posibilitatea de a obține mai rapid rezolvarea diferendului prin recunoașterea dreptului sau interesului legitim vătămat fără mijlocirea instanței.

La fel, procedură prealabilă reprezintă un avantaj pentru reclamant, în sensul că organul emitent al actului sau organul ierarhic superior al acestuia pot verifica și dispune asupra actului atacat atât în ceea ce privește legalitatea, cât și oportunitatea acestuia, în timp ce instanțele judecătorești nu se pot pronunța decât asupra legalității actului atacat în justiție (art. 26 alin. (2) Legea contenciosului administrativ).

Distinct de cele menționate supra, la caz se constată că la 28 noiembrie 2017, administratorul SRL „Inima Codrului” Gheorghe Străisteanu a expediat în adresa Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal o notificare, prin care a solicitat înregistrarea SRL „Inima Codrului” în calitate de operator în Registrul de evidență al operatorilor de date cu caracter personal (f. d. 12-13).

Tot actele cauzei atestă că, la 2 ianuarie 2018, dat fiind faptul că nu a primit un răspuns la cererea sa din 28 noiembrie 2017, administratorul SRL „Inima Codrului” Gheorghe Străisteanu a expediat în adresa Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal o cerere prealabilă, solicitând admiterea acesteia, examinarea comunicării din 28 noiembrie 2017 în strictă conformitate cu prevederile legislației în vigoare, informarea SRL „Inima Codrului” despre rezultatul examinării, precum și achitarea benevolă din contul Ministerului Justiției al RM în beneficiul lui Gheorghe Străisteanu a sumei de 10 000 de lei cu titlu de prejudiciul moral cauzat prin încălcarea dreptului la examinarea comunicării din 28 noiembrie 2017 în termenul stabilit de lege și înregistrarea în calitate de operator cu dreptul de a prelua datele personale a cetățenilor care încalcă legea (f. d. 14-19).

În aspectele enunțate, instanța de recurs consideră ca abuzivă concluzia instanței de apel în sensul că cererea prealabilă din 2 ianuarie 2018 a fost adresată Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal nu de SRL „Inima Codrului”, dar de către Gheorghe Străisteanu ca persoană fizică, fiind cert că

persoana ce a depus cererea prealabilă este menționat Gheorghe Străisteanu în calitate sa de administrator al SRL „Inima Codrului”, fiind indicată adresa persoanei juridice SRL „Inima Codrului” – mun. Chișinău str. Mihai Viteazul 2 bir. 209.

Nu mai puțin important este de notat că, tot la adresa juridică a SRL „Inima Codrului” – mun. Chișinău str. Mihai Viteazul 2 bir. 209, pe numele lui Gheorghe Străisteanu, în calitate de administrator al SRL „Inima Codrului”, a fost remis și răspunsul la cererea prealabilă din 2 ianuarie 2018 de către Centrul Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal (f. d. 14, 20-21).

Drept urmare, singurul fapt că la semnarea cererii prelabile din 2 ianuarie 2018 a fost menționat Gheorghe Străisteanu, fără a fi indicată calitate sa de administrator al SRL „Inima Codrului”, nu poate fi apreciat în sensul că aceasta a fost formulată din numele lui Gheorghe Străisteanu în calitate de persoană fizică și nu de către SRL „Inima Codrului”, ca persoană juridică.

Mai cu seamă că pe cererea prealabilă din 2 ianuarie 2018 este aplicată și ștampila SRL „Inima Codrului”.

Pentru aceste temeiuri, nici faptul că prin cererea menționată a fost solicitată repararea prejudiciului cauzat în beneficiul lui Gheorghe Străisteanu cu indicarea IDNP-ului personal a acestuia, nu poate constitui ca temei de a considera că cererea prealabilă, la caz, a fost depusă de către Gheorghe Străisteanu ca persoană fizică, în situația în care, potrivit extrasului din Registrul de stat al persoanelor juridice nr. 6767 din 11 aprilie 2017, anexat la cererea de chemare în judecată, unicul fondator și administrator al SRL „Inima Codrului” este Gheorghe Străisteanu (f. d. 8).

Astfel fiind, se constată că SRL „Inima Codrului” prin cererea din 2 ianuarie 2018 adresată Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal a respectat procedura prealabilă de soluționare a litigiului pe cale extrajudiciară.

Față de cele ce preced, se stabilește că concluzia instanței de apel cu privire la scoaterea de pe rol a acțiunii înaintate de SRL „Inima Codrului” împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal din motivul nerespectării căii prelabile de soluționare extrajudiciară, obligatorie a litigiului, este neîntemeiată, fiind cert că instanța de apel a interpretat și aplicat incorect dispozițiile legale incidente.

Pentru considerentele expuse, se impune admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru judecarea în fond a apelului.

În conformitate cu art. 445 alin. (1) lit. c), art. 445 alin. (3) CPC, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ lărgit al Curții Supreme de Justiție

decide:

Se admite recursul declarat de Societatea cu Răspundere Limitată „Inima Codrului”.

Se casează decizia din 31 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a Societății cu Răspundere Limitată „Inima Codrului” împotriva Centrului Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal cu privire la constatarea încălcării drepturilor și obligarea înregistrării în calitate de operator și se remite cauza la Curtea de Apel Chișinău, pentru judecarea apelului în fond, în alt complet de judecători.

Decizia nu se supune nici unei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Oleg Sternioală

judecătorii

Iurie Bejenaru

Nicolae Craiu

Dumitru Visternicean

Ala Cobăneanu